

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

A6-0013/2009

26. 1. 2009

ZPRÁVA

o druhém strategickém přezkumu energetické politiky
(2008/2239(INI))

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

Zpravodajka: Anne Laperrouze

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	19
STANOVISKO VÝBORU PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI	24
VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	28

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o druhém strategickém přezkumu energetické politiky (2008/2239(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. listopadu 2008 nazvané „Druhý strategický přezkum energetické politiky – Akční plán EU pro zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využití“ (KOM(2008)0781) (dále jen „sdělení o druhém strategickém přezkumu energetické politiky“),
- s ohledem na zelenou knihu Komise ze dne 13. listopadu 2008 nazvanou „Na cestě k zabezpečené, udržitelné a konkurenceschopné evropské energetické síti“ (KOM(2008)0782),
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 13. listopadu 2008 o provádění programu pro transevropské energetické sítě v období 2002–2006 (KOM(2008)0770),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. listopadu 2008 o směrnici 2004/67/ES ze dne 26. dubna 2004 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu (KOM(2008)0769),
- s ohledem na návrh Komise ze dne 13. listopadu 2008 na směrnici Rady, kterou se členskými státy ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy a/nebo ropných produktů (KOM(2008)0775),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. listopadu 2008 nazvané „Energetická účinnost: plnění 20% cílové hodnoty“ (KOM(2008)0772),
- s ohledem na návrh Komise ze dne 13. listopadu 2008 na směrnici Evropského parlamentu a Rady o energetické náročnosti budov (přepřelování) (KOM(2008)0780),
- s ohledem na návrh Komise ze dne 13. listopadu 2008 na směrnici Evropského parlamentu a Rady o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku (přepřelované znění) (KOM(2008)0778),
- s ohledem na návrh Komise ze dne 13. listopadu 2008 na směrnici Evropského parlamentu a Rady o označování pneumatik v souvislosti s účinným využitím paliva a jinými zásadními parametry (KOM(2008)0779),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. listopadu 2008 nazvané „Evropa může ušetřit více energie kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ (KOM(2008)0771),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. listopadu 2008 nazvané „Větrná energie na moři: opatření nezbytná pro splnění cílů energetické politiky na rok 2020 a dále“ (KOM(2008)0768),

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. listopadu 2008 nazvané „Aktualizace jaderného ukázkového programu v rámci druhého strategického přezkumu energetiky“ (KOM(2008)0776),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 nazvané „Omezení celosvětové změny klimatu na dva stupně Celsia: Postup do roku 2020 a na další období“ (KOM(2007)0002),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. ledna 2008 nazvané „20 a 20 do roku 2020: Změna klimatu je pro Evropu příležitostí“ (KOM(2008)0030),
- s ohledem na návrh Komise ze dne 23. ledna 2008 na směrnici Evropského parlamentu a Rady o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů (KOM(2008)0019),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. listopadu 2008 nazvané „Plán evropské hospodářské obnovy“ (KOM(2008)0800),
- s ohledem na svůj postoj ze dne 4. dubna 2006 ke společnému postoji Rady ohledně přijetí rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušují rozhodnutí 96/391/ES a rozhodnutí č. 1229/2003/ES¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. května 2007 o hodnocení Euratomu – 50 let evropské jaderné politiky²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. září 2007 o pracovním plánu pro obnovitelné zdroje energie v Evropě³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 26. září 2007 na téma „Směrem ke společné evropské zahraniční politice v oblasti energií“⁴;
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. října 2007 o konvenčních energetických zdrojích a energetické technologii⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 31. ledna 2008 o akčním plánu pro energetickou účinnost: využití možností⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. března 2008 o globálním fondu pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. července 2008 o Evropském strategickém plánu pro

¹ Úř. věst. C 293 E, 2.12.2006, s. 114.

² Úř. věst. C 76 E, 27.3.2008, s. 114.

³ Úř. věst. C 219 E, 28.8.2008, s. 82.

⁴ Úř. věst. C 219 E, 28.8.2008, s. 206.

⁵ Úř. věst. C 263 E, 16.10.2008, s. 424.

⁶ Přijaté texty, P6_TA(2008)0033.

⁷ Přijaté texty, P6_TA(2008)0096.

energetické technologie¹,

- s ohledem na svůj postoj ze dne 18. června 2008 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/54/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou²,
 - s ohledem na svůj postoj ze dne 9. července 2008 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/55/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem³,
 - s ohledem na svůj postoj ze dne 18. června 2008 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1228/2003 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou⁴,
 - s ohledem na svůj postoj ze dne 9. července 2008 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1775/2005 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám⁵,
 - s ohledem na svůj postoj ze dne 18. června 2008 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů⁶,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 18. listopadu 2008 o podpoře brzkého uskutečnění demonstrace udržitelné výroby energie z fosilních paliv⁷,
 - s ohledem na závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady, které se konalo ve dnech 8. a 9. března 2007,
 - s ohledem na závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady, které se konalo ve dnech 13. a 14. března 2008,
 - s ohledem na závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady, které se konalo ve dnech 15. a 16. října 2008,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a stanovisko Výboru pro zahraniční věci (A6-0013/2009),
- A. vzhledem k tomu, že jakákoli evropská politika v oblasti energetiky musí neoddělitelně sledovat tři hlavní a stejně významné cíle: zabezpečení dodávek energie a solidaritu členských států, boj proti změně klimatu a silná oddanost vlastním cílům Unie v této oblasti a jejich realizaci a konkurenceschopnost,

¹ Přijaté texty, P6_TA(2008)0354.

² Přijaté texty, P6_TA(2008)0294.

³ Přijaté texty, P6_TA(2008)0347.

⁴ Přijaté texty, P6_TA(2008)0295.

⁵ Přijaté texty, P6_TA(2008)0346.

⁶ Přijaté texty, P6_TA(2008)0296.

⁷ Přijaté texty, P6_TA(2008)0545.

- B. vzhledem k tomu, že k dosažení těchto tří hlavních cílů je nutná zásadní změna politiky v oblasti energetiky, jež by současně vedla k řešení zaměstnanosti a sociálních, ekologických i hospodářských podmínek,
- C. vzhledem k tomu, že závislost Unie na konvenčních zdrojích energie a na omezeném počtu producentů energie představuje závažné ohrožení stability, prosperity a bezpečnosti dodávek energie,
- D. vzhledem k tomu, že významnou úlohu při snižování závislosti na dovozu energie musí sehrávat energetická účinnost, rostoucí konkurenceschopnost a boj proti změně klimatu,
- E. vzhledem k tomu, že v současné době poptávka Unie po energii ve většině odvětví stále stoupá, přičemž potenciál energetické účinnosti zůstává nadále nevyužitý,
- F. vzhledem k tomu, že Unie v současnosti dováží 50 % energie, kterou spotřebovává, a vzhledem k tomu, že tento podíl by mohl v roce 2030 dosáhnout až 70 %,
- G. vzhledem k tomu, že dodávky energie v Unii ještě více ohrožují chybějící vize energeticky nenáročného hospodářství a nedostatečné investice do energetiky a všech souvisejících odvětví, zejména na místní a regionální úrovni, což vede k tomu, že kapacity jsou maximálně využívány či dokonce nedostačují, je tedy nutné především obnovit elektrárny, což si podle odhadů do roku 2030 vyžádá investici 900 miliard EUR,
- H. vzhledem k tomu, že klesající ceny ropy a plynu mají negativní dopad na plánované investice, z čehož plyne potřeba podpory veškerých projektů v oblasti základní infrastruktury, které přispějí k dovozu významného množství plynu do Evropy, diverzifikaci zdrojů a zásobovacích cest a zabrání rizikům souvisejícím s tranzitem,
- I. vzhledem k tomu, že současná hospodářská krize ještě více omezuje investice do energetické infrastruktury,
- J. vzhledem k tomu, že ačkoli scénář Komise předpokládá na příštích dvacet let snížení poptávky po konvenčních zdrojích, Evropa musí podporovat všechny plánované investice do nové infrastruktury pro dovoz energií; vzhledem k tomu, že tak bude zaručen bezpečný přechod na nový evropský energetický systém, který by měl být zaveden do roku 2020,
- K. vzhledem k tomu, že do roku 2030 musí Unie vyvinout a naplánovat využívání nových udržitelných energetických technologií s nízkými emisemi CO₂, které obstojí v konkurenci a vážné hrozbě nedostatku energie z fosilních paliv, a přitom významně omezit svou energetickou spotřebu,
- L. vzhledem k tomu, že Unie naléhavě potřebuje uskutečnit významné investice do sítí a dokončit vnitřní trh s energiemi, a vzhledem k tomu, že by měly být podporovány průkopnické iniciativy, jako např. provozovatel evropských přenosových a přepravních soustav nebo vytvoření jednotné evropské přepravní soustavy zemního plynu,
- M. vzhledem k tomu, že odvětví energetiky a investice do energetické infrastruktury vyžadují stabilní regulační rámec a užší spolupráci mezi vnitrostátními regulačními orgány,

- N. vzhledem k tomu, že rozvoj energetických sítí má zásadní význam pro zlepšení bezpečnosti dodávek, a musí proto zaujímat přední místo mezi prioritami evropské energetické politiky,
- O. vzhledem k tomu, že odvětví elektřiny a zemního plynu potřebují stabilní a předvídatelný regulační rámec, a že je tedy zapotřebí svěřit Agentuře pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“) silné pravomoci, které napomohou k harmonizaci vnitrostátních regulačních rámců a předejdou nejistotě, kterou může vyvolat postup projednávání ve výborech,
- P. vzhledem k tomu, že s ohledem na cíle bezpečnosti dodávek musí být využívány konvenční domácí zdroje Unie v těch zemích, kde jsou k dispozici, a to v souladu s právní úpravou na ochranu životního prostředí na vnitrostátní úrovni i úrovni Společenství,
1. vyzývá členské státy, aby tuto strategickou analýzu energetické politiky považovaly za základ provádění evropské politiky v oblasti energetiky a stanovení ambiciózního akčního plánu na léta 2010–2012;
 2. potvrzuje trojí cíl stanovený pro rok 2020, a to: snížení emisí skleníkových plynů o 20 % a o 30 % v případě uzavření mezinárodní dohody, omezení spotřeby energie alespoň o 20 % a 20% podíl energie z obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energie; vyzývá Evropskou Unii a členské státy, aby se staly nejvíce energeticky účinným hospodářstvím s cílem aktivně přispět k omezení oteplování na 2°C; vyzývá Evropskou unii a členské státy, aby do roku 2050 snížily emise skleníkových plynů o 60 až 80 %; vyzývá Komisi, aby po konzultaci se všemi dotčenými subjekty připravila možné energetické scénáře, které ukáží způsoby, jimiž je možné těchto cílů dosáhnout, a vysvětlí příslušné technické a hospodářské předpoklady;
 3. vyzývá Evropskou unii a členské státy, aby si předsevzaly zlepšit energetickou účinnost o 35 % a zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů o 60 %;
 4. vyzývá Komisi, aby v reakci na klesající ceny ropy a plynu, které mají negativní dopad na zamýšlené investice, podpořila veškeré zamýšlené investice do nové infrastruktury pro dovoz energií a technologií využívajících obnovitelné zdroje energie;

Evropská politika v oblasti energetiky

5. vyzývá členské státy, aby v souvislosti s rostoucím ohrožením zabezpečení dodávek energie v Evropské unii postupovaly jednotně; konstatuje, že v současnosti je jejich vystupování v rozporu s tímto cílem; domnívá se, že pro bezpečnost dodávek a z hlediska solidarity i efektivity jednání o mezinárodním právním regulačním rámci je nezbytné, aby Komise předložila Parlamentu a Radě návrh na vypracování evropské politiky v oblasti energetiky, který odpovídajícím způsobem zohlední příslušné pravomoci Evropské unie a členských států, a to v oblasti mezinárodních vztahů, energetické účinnosti, boje proti změně klimatu, dalšího rozvoje vnitřního trhu, vyjednávání mezinárodních smluv, v oblasti prognóz a dialogu s producenty, v oblasti energetického výzkumu a diverzifikace dodávek energie;

6. vyzývá Komisi, aby se zasadila o to, aby Evropa vystupovala jednotně vůči producentům ze třetích zemí a vytvářela vztahy vzájemné závislosti prospěšné pro všechny zúčastněné strany a aby podporovala posilování obchodní pozice podniků EU vůči státním společnostem třetích zemí;
7. domnívá se, že solidární využívání energie se musí stát významným evropským principem na evropské, regionální i dvoustranné úrovni a že narušení dodávek energie v jednom členském státě se dotýká celé EU;
8. zdůrazňuje význam místních iniciativ pro boj proti změně klimatu; schvaluje opatření na podporu energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, jako například programy financování, které spadají do oblasti politiky soudržnosti, nebo ekologické zdanění, nebo příspěvek Paktu primátorů, a v tomto ohledu podporuje myšlenku Paktu ostrovů, což by přispělo k šíření osvědčených postupů a rozvoji vysoce energeticky účinných obcí a měst využívajících energii z obnovitelných zdrojů;
9. je přesvědčen, že odpovídající evropská energetická politika musí spočívat ve vyvážené skladbě zdrojů energie, založené na využívání jiné než uhlíkové energie, na co nejnižších emisích z fosilních paliv a na nových technologiích, které zásadně sníží emise skleníkových plynů z pevných fosilních paliv;
10. domnívá se, že rozdělení úkolů mezi podniky a odpovědné politické subjekty, kdy odpovědnost za bezpečnost dodávek přebírají podniky, je osvědčené a mělo by být v zásadě zachováno; vyzývá odpovědné politické subjekty, aby s ohledem na stále složitější globální prostředí v budoucnu přijímaly více doprovodných opatření v oblasti provozu podniků;
11. připomíná závazek členských států, který vyplývá z podpisu Lisabonské smlouvy, kde se zavazují k boji proti změně klimatu a k solidaritě v době energetické krize;
12. domnívá se, že ratifikace Lisabonské smlouvy dále podpoří veškeré snahy o zavedení společné evropské energetické politiky.

Zabezpečení dodávek

13. vítá akční plán Evropské unie pro zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využití;

Podpora infrastruktury nezbytné pro uspokojování potřeb EU

14. konstatuje významné zpoždění při výstavbě prioritních přepravních energetických sítí a sítí evropského zájmu; zdůrazňuje, že tyto nedostatečné investice brzdí řádné fungování vnitřního trhu a že kapacity všech energetických odvětví jsou maximálně využívány, či dokonce nedostačují; konstatuje rovněž, že za tuto skutečnost nese průmysl odpovědnost jen částečně, a vyzývá členské státy, aby do problematiky více zapojily své občany, především aby je lépe informovaly o potřebě vybudovat lepší infrastrukturu a realizovat projekty výroby energie; vyzývá tudíž vnitrostátní regulační orgány, aby v rámci svých rozhodovacích pravomocí učinily vše pro urychlení investic;
15. konstatuje, že Evropská rada stanovila cíl dosáhnout vzájemného propojení sítí pro

přepřavu plynu a elektřiny členských států ve výši 10 %;

16. vítá záměr zvýšit evropské finanční prostředky určené na podporu investic do sítí; se zájmem bere na vědomí návrh Komise vyčlenit – v rámci plánu hospodářské obnovy 2008 – 5 miliard EUR z přebytků rozpočtu na léta 2008/2009 zejména na nová energetická připojení; žádá, aby byl plně zapojen do rozhodování o konečném výběru projektů; domnívá se, že Evropská investiční banka by měla sehrávat výraznější úlohu při zajišťování prostředků pro projekty v oblasti energetické účinnosti, obnovitelných zdrojů a výzkumu a vývoje;
17. vyzývá Komisi a členské státy, aby se aktivně podílely na zvýšení počtu provozovatelů na trhu s energií, a zejména aby přijaly opatření na podporu výroby malých a středních podniků a jejich vstupu na trh;
18. zdůrazňuje význam dalšího propojování sítí pro přepřavu plynu a elektřiny přes střední a jihovýchodní Evropu podél severojižní osy a připomíná, že by síť v oblasti Baltského moře měly být dále rozvíjeny a integrovány do západoevropské sítě; zdůrazňuje, že je zapotřebí věnovat zvláštní pozornost přípravě plánu vzájemného propojení pobaltských států, který bude zahrnovat plyn, elektřinu a skladování a který má být přijat v roce 2009; podporuje rovněž propojování ostrovů a vzdálených a odloučených oblastí Evropské unie;
19. ze stejného důvodu naléhavě žádá propojení s jihozápadní Evropou, zejména propojení Iberského poloostrova se severní Francií;
20. připomíná přeshraniční spojení, která již existují mezi některými zeměmi; shledává, že regionální iniciativy, jako je např. pětistranné fórum, našly užitečná praktická řešení, která zvyšují integraci vnitřního trhu; vybízí všechny subjekty, které jsou za tyto iniciativy odpovědné, aby ve své úspěšné práci pokračovaly;
21. vítá iniciativy ze strany průmyslu, které přispívají k dotvoření vnitřního trhu s energiemi prostřednictvím přeshraničních projektů;
22. vyzývá Komisi, aby navrhla vhodná opatření podporující vzájemné propojení a rozvoj elektrorozvodných sítí, které umožní co nejlepší integraci a vyváží její kolísavou výrobu energie z obnovitelných zdrojů na pevnině i na moři;
23. vítá návrh na předložení plánu na vybudování sítě v Severním moři s cílem využít ohromný potenciál větrné energie; v této souvislosti rovněž vítá vytvoření evropské supersítě, která vznikne propojením rozvodných infrastruktur Severního moře, Středozemního moře a pobaltského regionu;
24. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily odpovídající regulaci a umožnily nediskriminační přístup do nové infrastruktury, např. rozvodné sítě v Severním moři;
25. vyjadřuje svou podporu projektům, které se zabývají deverzifikací zdrojů a zásobovacích cest, a zejména podporuje přípravu jižního plynového koridoru, včetně projektů Nabucco a South Stream a plynovodu propojujícího Turecko, Řecko a Itálii; klade důraz na vzájemnou spolupráci s dotčenými státy, zejména se zeměmi v kaspickém regionu; považuje za velmi významné, že z dlouhodobého hlediska, až to umožní politické

podmínky, by důležitý zdroj zásobování Evropské unie mohly představovat dodávky z ostatních zemí regionu, např. z Uzbekistánu a Íránu;

26. s ohledem na pokles domácí produkce zemního plynu a změně energetické skladby v řadě členských států zastává názor, že všechny v současnosti plánované projekty v oblasti infrastruktury plynu a elektřiny by měly být zrealizovány co nejdříve s cílem zajistit pokrytí budoucí poptávky;
27. domnívá se, že vztahy a partnerství s klíčovými dodavateli energií, tranzitními zeměmi a spotřebitelskými zeměmi jsou důležité a je třeba je prohloubit; zdůrazňuje však, že prohlubování těchto vztahů a partnerství by za žádných okolností nemělo jít na úkor základních hodnot Unie, zejména pokud jde o dodržování lidských práv; v tomto ohledu zdůrazňuje, že vybudování důvěry a hlubších, právně závazných vztahů mezi Evropskou unií a producenty a tranzitními zeměmi by mělo jít ruku v ruce s podporou a respektováním demokracie, lidských práv a právního státu; vyzývá k vypracování a přijetí politik a konkrétních opatření za tímto účelem;
28. domnívá se, že náležitá kapacita pro zkapalněný zemní plyn (LNG) sestávající ze zkapalňovacích zařízení v producentních zemích a znovuzplyňování na lodi by měla být v rámci Evropské unie dostupná všem členským státům buď přímo, nebo prostřednictvím jiných členských států na základě mechanismu solidarity; domnívá se, že nové LNG terminály by měly být považovány za projekty evropského zájmu vzhledem k jejich zásadnímu přínosu k diverzifikaci zásobovacích cest;
29. vyzývá Komisi, aby plně podpořila investice do stavby strategických zařízení na uskladnění zemního plynu, jež jsou důležitou součástí evropské energetické bezpečnosti;
30. je přesvědčen, že kapacita ropných rafinerií představuje další významný faktor pro zabezpečení dodávek energie v Unii; konstatuje, že je proto důležité zlepšit úroveň transparentnosti a rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou kapacity rafinerií, aby byly pokryty potřeby Unie, a zejména je třeba zohlednit obavy ohledně toho, že v budoucnu bude možná nedostupná motorová nafta;
31. v souladu se zásadou evropské solidarity v oblasti energie usiluje o zajištění bezpečnosti dodávek a energie pro pobaltský region v podmínkách hospodářské recese;

Vnitřní trh s energií

32. vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly dlouhodobé strategické zásady a současně vybídly soukromé průmyslové podniky, aby se podílely na jejich uskutečňování, a zachovaly tak rovnováhu mezi tržními mechanismy a regulací;
33. zdůrazňuje, že je důležité vytvořit jednoznačný a stabilní právní rámec tím, že do konce tohoto legislativního období Parlamentu budou uzavřena jednání o legislativním balíčku upravujícím vnitřní trh s energií; v souladu s výše uvedeným návrhem nařízení, kterým se zřizuje Agentura, podporuje vznik nezávislé agentury, která by měla značné pravomoci, mezi něž by patřilo zabezpečení dodávek energie a bezpečnost sítí; vyzývá členské státy, aby podpořily uplatňování třetího energetického balíčku, a zejména aby v zájmu podpory regionální a dvoustranné solidarity zahájily vzájemnou spolupráci, jejímž cílem bude

zajistit bezpečné dodávky na vnitřním trhu;

34. vyzývá členské státy a Komisi, aby realizovaly rozsáhlé investice do sítí a dokončily budování vnitřního trhu s energií prostřednictvím některých prozíravých iniciativ, jako je např. provozovatel evropské přepravní soustavy nebo vytvoření jednotné evropské sítě pro přepravu zemního plynu;
35. vyzývá Komisi, aby cíl navržení a vybudování inteligentní, vzájemně propojené elektrorozvodné sítě stanovila již na rok 2020, neboť je významným předpokladem pro splnění úkolů stanovených pro tento rok;
36. vyzývá členské státy, aby spolupracovaly na evropském strategickém plánu s cílem připravit na základě střednědobých prognóz energetických potřeb víceletý plán investic, které jsou nezbytné pro uspokojení budoucích potřeb v oblasti výroby elektrické energie; je přesvědčen, že orientační víceletý plán by měl být rovněž zaveden v odvětví zemního plynu, abychom získali celkový přehled o investičních požadavcích na celoevropské úrovni;
37. vyzývá členské státy a příslušné zúčastněné strany, aby budoucí plány na investice do přeshraničních infrastruktur (např. sítě, plynovody, ropovody a elektrárny) konzultovaly a koordinovaly s příslušnými subjekty ve všech zemích, které mohou být plánovanými investicemi dotčeny, s cílem co nejlépe využívat dostupné zdroje; domnívá se, že tyto koordinační snahy by mohlo podpořit ustavení koordinační skupiny pro infrastruktury na evropské úrovni a mohlo by doplnit desetiletý plán rozvoje sítě, jak je navrženo v balíčku pro vnitřní trh s energií;
38. zdůrazňuje, že vnitřní trh s energií bude úspěšně dotvořen pouze tehdy, pokud budou odstraněny překážky pro investice, všechny členské státy budou fyzicky propojeny v jediné společné energetické síti a pokud tento trh skutečně umožní zabránit výkyvům cen energií a zajistí spravedlivé tržní podmínky pro všechny výrobce a pro připojení k sítím a přístup a integraci výrobců nových energií a nových energetických technologií; zdůrazňuje, že nedávno revidovaná směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství¹ srozumitelným a předvídatelným způsobem stanoví hodnocení emisí CO₂;

Vnější vztahy v oblasti energetiky

39. vítá sdělení Komise o druhém strategickém přezkumu energetické politiky a zejména její návrhy týkající se vnější energetické politiky, které jsou do značné míry v souladu s výše uvedeným usnesením Parlamentu ze dne 26. září 2007; vyjadřuje zklamání z nedostatku konkrétních návrhů a znovu zdůrazňuje, že je nutné, aby Unie vyvinula větší úsilí o vypracování koherentní a účinné společné zahraniční politiky EU v oblasti energetiky, jež se opětovně zaměří na země vyrábějící energii;
40. připomíná, že navzdory ambiciózním a důsledně zaváděným programům v oblasti energetické účinnosti a úspor energie bude Evropská unie patrně ve střednědobém

¹ Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32.

výhledu stále záviset na dodávkách energie z fosilních zdrojů ze třetích zemí; žádá tedy, aby byl veden intenzivnější dialog s producentními, tranzitními a dalšími spotřebitelskými zeměmi, a v obecnější rovině, aby byla posílena mezinárodní spolupráce v zájmu zvýšení transparentnosti na světových trzích s energií a vyřešení otázky trvale udržitelného rozvoje;

41. připomíná význam dlouhodobých dohod o dodávkách pro rozvoj trvalých a na důvěře založených vztahů mezi státy s těžební činností a nakupujícími státy a pro zajištění potřebných investic jak do dodavatelských, tak odběratelských odvětví;
42. vyzývá Evropskou unii ke spolupráci se zeměmi středomořského regionu a severní Afriky, neboť tyto země mají významný potenciál energetických zdrojů a Afriky se nabízí značné možnosti rozvoje; domnívá se, že je třeba zkoumat a podporovat zejména využívání sluneční a větrné energie; žádá proto, aby byly obecné cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti začleněny do „Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří“;
43. vyzývá Evropskou unii, aby spolupracovala se zeměmi Blízkého východu, protože mají značné energetické zdroje;
44. podporuje záměr sjednat s Ruskem, od něhož Unie odebírá 42 % a Bulharsko, Slovensko, Finsko a pobaltské státy 100 % zemního plynu a jež v Unii pokrývá z 30 % dodávky ropy a z 15 % poptávku po destilovaných produktech, rozsáhlou novou dohodu, která by nahradila dohodu o partnerství a spolupráci z roku 1997; konstatuje, že vztahy mezi Unií a Ruskem odrážejí vzájemnou závislost a že by měly být plně dodržovány zásady Smlouvy o energetické chartě a její tranzitní protokoly, které byly potvrzeny i na summitu G 8 v Heiligendammu;
45. zdůrazňuje, že je nezbytné do pokračujícího dialogu EU s Ruskem zapojit Ukrajinu s ohledem na její klíčový význam jakožto tranzitní země;
46. důrazně žádá Komisi, aby v zájmu zabezpečení dodávek zvažila rozšíření Smlouvy o energetickém společenství, která byla uzavřena mezi EU a jihovýchodní Evropou, na další třetí země a vytvoření nových regionálních trhů s energií po vzoru Energetického společenství jihovýchodní Evropy se sousedními zeměmi, např. členy Evropsko-středomořského energetického společenství;
47. zdůrazňuje, že je nezbytné začlenit Turecko do pokračujícího dialogu EU se zeměmi kaspického a kavkazského regionu, neboť může hrát jako tranzitní země klíčovou úlohu; zároveň připomíná Turecku jeho závazek přizpůsobit se *acquis communautaire*, jenž vyplývá z jeho statusu kandidátské země;
48. zdůrazňuje geopolitický význam černomořského regionu pro energetickou bezpečnost Unie a pro diverzifikaci jejích dodávek energie;
49. vyzývá členské státy, aby v rámci stávajících i budoucích dohod o přidružení a spolupráci posílily energetické vazby na země Latinské Ameriky;
50. vyzývá členské státy, aby využívaly euro jako nástroj pro strukturaci mezinárodních

finančních vztahů s cílem omezit výkyvy vyplývající z fakturace nákupů ropy a plynu; vyzývá Evropskou unii, aby zvažila otázku zahraničních investic do evropské energetiky prostřednictvím doložky o vzájemnosti;

51. vyzývá Komisi, aby zhodnotila různé způsoby, jak omezit kolísání cen ropy a zemního plynu; bere na vědomí, že při tvorbě tržních cen hraje významnou úlohu zejména transparentnost, dostatečné rezervní kapacity těžby a urychlující efekt finančních spekulací; odmítá, aby byly strategické ropné zásoby používány jako ekonomický nástroj na snížení kolísání cen;
52. vyzývá členské státy, aby zintenzívnily a koordinovaly svou činnost s cílem zabezpečit zásobovací trasy, a to zejména námořní;
53. vyzývá členské státy, aby určily osvědčené postupy na mezinárodní úrovni a aby v zájmu prohloubení znalostí a zkušeností v této oblasti posílily s danými zeměmi technologickou spolupráci; vyzývá členské státy, aby tuto spolupráci upevnily zejména s Japonskem, jehož hospodářství zcela závisí na dovozu energie a které vyvinulo jeden z nejučinnějších energetických systémů na světě;
54. konstatuje, že rostoucí energetická spotřeba Číny a její emise skleníkových plynů představují obrovskou výzvu z hlediska environmentálních cílů a zabezpečení dodávek energie; vyzývá, aby byla mezi Čínou a EU navázána hlubší spolupráce s cílem podpořit přechod k technologiím s nízkými emisemi uhlíku, zejména pokud jde o energetickou účinnost a obnovitelné zdroje; vzhledem k významu uhlí v čínském hospodářství zdůrazňuje, že je v Číně nezbytně nutné vyvíjet a zavádět technologie zachycování a ukládání uhlíku (CCS);
55. poukazuje na význam dialogu o energetice mezi EU a OPEC a vybízí Komisi, aby prohloubila dialog o energetice s Norskem;

Různá řešení krizí správou zásob ropy a plynu

56. vítá záměr Komise revidovat směrnici 2006/67/ES ze dne 24. července 2006, kterou se členským státům ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy nebo ropných produktů (kodifikované znění),¹ a navrhuje nahradit současné měsíční zveřejňování údajů týdním, aby byl trh přehlednější a aby se zabránilo nepřiměřené reakci na situaci ve Spojených státech;
57. v souvislosti s nedávnou krizí mezi Ukrajinou a Ruskem kvůli zemnímu plynu, která se projevila i na území Unie, vítá záměr Komise zlepšit rámec směrnice Rady 2004/67/ES ze dne 26. dubna 2004 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu² a vyzývá ji, aby do konce roku 2009 vypracovala návrhy změn této směrnice, jež budou v souladu s výše uvedeným sdělením KOM(2008)0769;
58. zdůrazňuje, že klíčové body revidované směrnice Rady 2004/67/ES by měly být závazné a zahrnovat účinné nouzové akční plány na úrovni jednotlivých států i EU, které mimo

¹ Úř. věst. L 217, 8.8.2006, s. 8.

² Úř. věst. L 127, 29.4.2004, s. 92.

jiné upraví společné vyhlášení stavu nouze, rozdělování dostupných dodávek a infrastruktury mezi postižené země, koordinované řízení, aktivaci nouzových opatření v nezasazených nebo méně zasazených státech s cílem zvýšit dodávky plynu na postižených trzích; domnívá se, že je naprosto nezbytné zlepšit fungování trhu pomocí transparentnosti a zvýšit dodávky plynu na trh; vyzývá Evropskou unii a členské státy, aby vytvořily zásoby zemního plynu s možností rychlého čerpání;

59. navrhuje, aby byly informační technologie lépe využívány pro úplné nebo částečné omezení odběru v případě krize, a v této souvislosti se domnívá, že by pod dohledem regulačního orgánu mohl být zaveden systém umožňující snížit spotřebu na základě společného rozhodnutí;

Energetická účinnost

60. domnívá se, že minimálně 20% zvýšení energetické účinnosti do roku 2020 je prioritním cílem, který přispěje k dosažení trvale udržitelného rozvoje a konkurenceschopnosti a je rovněž nejúčinnějším a nejehospodárnějším prostředkem pro zvýšení bezpečnosti dodávek energie; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby bezodkladně přijaly právně závazný cíl zlepšit do roku 2020 energetickou účinnost alespoň o 20 %; vyzývá Komisi a členské státy, aby zintenzívnily informační kampaně a zveřejnily praktické informace o energeticky účinných řešeních, která je třeba zavést, a aby na školách a univerzitách v celé Unii podporovaly vzdělávací programy a programy odborné přípravy týkající se energetiky;
61. zdůrazňuje, že je důležité, aby členské státy a Komise důsledně a včas uplatňovaly a vymáhaly právní předpisy v oblasti úspor energie a energetické účinnosti; zdůrazňuje, že na úrovni Společenství i členských států je třeba přijmout závazná pravidla pro zadávání veřejných zakázek s cílem podnítit poptávku po inovačních produktech a službách, jež zvýší energetickou účinnost; vyzývá proto, aby byl k připravované právní úpravě v oblasti úspor energie a energetické účinnosti zaujat ambiciózní přístup (zejména ve stavebnictví, průmyslu a dopravě, při městském plánování a v souvislosti s elektrickými spotřebiči);
62. vítá záměr Komise pozorně sledovat vývoj kombinované výroby tepla a elektřiny a vyzývá ji, aby v roce 2009 navrhla další podpůrná opatření v rámci aktualizace akčního plánu energetické účinnosti; připomíná Komisi, že hlavními cíli procesu kombinované výroby tepla a elektřiny jsou úspory primární energie, úspora nákladů a bezpečnost dodávek bez ohledu na použitou technologii; domnívá se, že vývoj a výběr nejúčinnějších technologií je třeba ponechat na trhu; je zastáncem rozvoje propagační a finanční strategie pro infrastruktury, jako jsou tepelné a chladicí rozvody využívající místní zdroje, např. geotermální energii a kombinovanou výrobu tepla;
63. podporuje mezinárodní partnerství pro spolupráci v oblasti energetické účinnosti, které by přispělo ke sjednocení norem a pomohlo dosáhnout ctížádostivých cílů na celém světě;
64. vyzývá k účinnějšímu využívání ropy, zejména v odvětví dopravy, v němž je tento zdroj energie nejvíce využíván; žádá, aby byly přijaty ambiciózní střednědobé cíle (pro rok 2020) pro účinnost využití pohonných hmot vozidel, a vyzývá členské státy, aby hledaly alternativní paliva a technologie pohonu, např. elektromotory pro přepravu zboží a osob zejména v městských oblastech; domnívá se, že klíčovým prvkem strategie Unie na

snížení emisí skleníkových plynů v odvětví dopravy by měl být významný posun ve způsobech přepravy k alternativám, které jsou šetrnější k životnímu prostředí, např. od přepravy v osobních automobilech k veřejné dopravě;

65. domnívá se, že průkopnický přístup k vozidlům pomůže evropskému automobilovému průmyslu dobýt zpět mezinárodní trhy ovládané zejména asijskými výrobci;
66. lituje, že se po železnici v Evropě přepravuje pouze 10 % zboží; vyzývá členské státy, aby lépe využívaly železniční dopravu a vodní cesty; žádá, aby se rozhodněji zasadily o zajištění co nejlepší kombinace železniční, vodní a silniční dopravy;
67. zdůrazňuje, že pro zlepšení energetické účinnosti existujících i nových elektrických spotřebičů je nutné přijmout potřebný soubor politických opatření;

Lepší využívání původních zdrojů EU a dokonalejší technologie

68. domnívá se, že obnovitelné zdroje energie, jako například vítr, bioplyn, slunce, voda, biomasa a geotermální a mořské zdroje, jsou nejvýznamnějším potenciálním zdrojem energie v Evropské unii a mohou přispět ke stabilizaci cen energie a vyřešit rostoucí energetickou závislost; vítá záměr vypracovat sdělení o odstranění překážek pro využívání energie z obnovitelných zdrojů; v této souvislosti zdůrazňuje, že nové iniciativy by neměly zdržet již probíhající projekty;
69. domnívá se, že využívání domácích zdrojů fosilních paliv, zejména nalezišť zemního plynu na pevnině i na moři, může přispět ke zvýšení energetické nezávislosti Evropy a že je třeba tyto zdroje využívat, kdekoli je to možné, v souladu s vnitrostátními i evropskými právními předpisy v oblasti životního prostředí; vyzývá členské státy a Komisi, aby našly odpovídající regulační rovnováhu mezi opatřeními na ochranu životního prostředí a příležitostmi k těžbě na území Unie, a to jak ve vnitrozemí, tak na volném moři;
70. připomíná, že vzhledem ke kolísavé povaze obnovitelných zdrojů je nezbytné lépe vzájemně propojit elektrorozvodné sítě na úrovni Společenství, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost těm členským státům a regionům, které jsou v rámci trhu Unie s energiemi nejvíce izolované, s cílem poskytnout členským státům prostředky potřebné k tomu, aby do roku 2020 splnily cíl vyrábět 20 % energie z obnovitelných zdrojů;
71. vyzývá Komisi, členské státy a místní orgány, aby zcela nově propojily zemědělství s odvětvím energeticky pomocí plánu, jehož cílem by bylo instalovat na střechy budov zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, jako jsou sluneční panely; vyzývá členské státy a místní orgány, aby vytvořily místní pobídky pro recyklaci použitých olejů a udržitelnou výrobu biomasy, přičemž zajistí dostatečnou rovnováhu mezi energetickými plodinami a plodinami určenými k výrobě potravin;
72. důrazně vyzývá Komisi, aby Parlamentu předložila zprávu o tom, jaké technické překážky a normy brání malým a středním podnikům v investicích do výroby energie a využití stávajících rozvodných sítí k distribuci takto vyrobené energie;
73. vyzývá Komisi, aby ještě více upřednostňovala výzkum a vývoj skladování elektrické energie, propojení rozptýlené výroby energie pomocí IKT (tzv. virtuální elektrárny),

inteligentní sítě a zvyšování výkonu infrastruktury, a umožnila tak přednostní připojení energie z obnovitelných zdrojů;

74. vyzývá Komisi, aby znovu definovala evropskou politiku rozvojové pomoci a začlenila do ní nový pilíř pro energetiku; v této souvislosti se domnívá, že projekty slunečních elektráren v severní Africe by měly přednostně sloužit k uspokojení místních potřeb;
75. připomíná, že hnědé i černé uhlí díky velkým domácím zásobám prozatím stále zaujímá mezi různými zdroji energie významné místo a jako alternativa k ropě a plynu plní významnou funkci při zabezpečení dodávek energie v Unii; zdůrazňuje však, že uhlí je ve srovnání s ostatními primárními zdroji energie zdrojem vyšších emisí CO₂; vyzývá ke snížení těchto emisí pomocí modernizace elektráren, při níž budou uplatněny technologie CCS, a v této souvislosti žádá Komisi, aby zvážila finanční možnosti pro výstavbu 12 demonstračních zařízení do roku 2015;
76. bere na vědomí, že přidávání biomasy při spalování v moderních uhelných elektrárnách již dosahuje 45% účinnosti a že pomocí kombinované výroby tepla a elektřiny je možné docílit až 90% účinnosti; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby vytvořily pobídky pro větší přidávání biogenních paliv do fosilních paliv používaných v elektrárnách;
77. souhlasí se závěrem Komise, že v energetické skladbě je důležité zachovat podíl jaderné energie, a proto že je třeba podpořit bezodkladné přijetí harmonizovaného regulačního a hospodářského rámce, který usnadní potřebná investiční rozhodnutí; vyzývá Komisi, aby vypracovala konkrétní plán pro investice do jaderné energetiky; domnívá se, že je nezbytné zahájit veřejnou diskusi o bezpečném využití tohoto zdroje energie, aniž by se činily předčasné závěry; vyzývá Komisi, aby v rámci evropské politiky sousedství prosadila, aby sousední země dodržovaly zásady *acquis communautaire* v oblasti jaderné bezpečnosti vždy, když bude v těchto zemích plánována výstavba nové jaderné elektrárny nebo některá ze starých elektráren bude modernizována;
78. připomíná význam jaderné energie, která se vyrábí v 15 z 27 členských států a ještě více státy je využívána a která v Evropské unii pokrývá přibližně jednu třetinu poptávky po elektřině; rovněž připomíná, že čtyři členské státy v současnosti staví šest nových reaktorů;
79. zdůrazňuje konkurenceschopnost jaderné energie, která většinou není dotčena kolísáním cen paliv vzhledem k malým nákladům na výrobu energie z jaderného paliva, tj. uranu;
80. zdůrazňuje, že evropská jaderná energetika zaujímá přední místo ve světě ve všech technologiích jaderného cyklu, zejména pokud jde obohacování, což významně přispívá k zabezpečení dodávek pro Unii;
81. vítá obecně vstřícný postoj Komise vůči jaderné energii; připomíná však, že doposud není dostatečně vyřešena otázka konečného odstranění radioaktivního odpadu, navzdory jejímu nesmírnému významu pro veřejné mínění; vyzývá dotčené členské státy, aby usilovněji hledaly řešení problému konečného odstranění všech druhů radioaktivního odpadu, zejména však vysoce radioaktivního odpadu;
82. domnívá se, že je velmi důležité znovu občany Unie ujistit o tom, že jaderná energie je

v EU využívána bezpečně a transparentně a na technologicky nejvyšší možné úrovni bezpečnosti, zejména pokud jde o nakládání s jaderným odpadem; vítá, že Komise přijala nový návrh směrnice, kterou se zřizuje rámec Společenství pro bezpečnost jaderných zařízení; vyzývá Komisi a Radu, aby ve spolupráci s agenturou MAAE vypracovaly modely a postupy, které zabrání tomu, aby mírové využívání jaderné energie vedlo k šíření jaderných zbraní;

83. zdůrazňuje, že se Komise ve svém revidovaném ukázkovém programu, ani ve strategickém přezkumu nezabývala pravděpodobným vývojem jaderné technologie do roku 2050, jak bylo navrženo v referenčním dokumentu technologické platformy pro udržitelnou jadernou energii, ani tím, jaké místo má být přiděleno projektu kontrolované jaderné syntézy ITER;

Program do roku 2050

84. vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly evropskou politiku v oblasti energetiky, která umožní masivní přechod k energeticky účinným technologiím na výrobu energie s nízkými emisemi uhlíku, jež uspokojí poptávku spotřebitelů energie; zdůrazňuje, že pokud energetická účinnost a úspory energie zůstanou stejně jako stálý rozvoj obnovitelných zdrojů energie i nadále prioritami, bude do roku 2050 možné pokrýt spotřebu energie ze zdrojů s nízkými emisemi uhlíku;

85. připomíná Komisi a členským státům, že přechod k vysoce účinnému energetickému systému bude vyžadovat komplexní přístup založený na spolupráci různých odvětví; zdůrazňuje, že všechna opatření musí být nezbytně posuzována z hlediska jejich podílu na snižování emisí CO₂; je přesvědčen, že v tomto ohledu by měl být prioritou rozvoj místních integrovaných řešení;

86. považuje celosvětové i evropské dlouhodobé úkoly v oblasti energetiky a výzvy související se změnou klimatu za jedinečnou příležitost k vytvoření nových obchodních modelů v celém hospodářství s cílem posílit ekologické inovace a podnikání;

87. žádá Komisi, aby posoudila proveditelnost projektů výstavby větrných elektráren v Severním moři a solárních elektráren v Africe;

88. schvaluje, aby byl v rámci evropského strategického plánu pro energetické technologie vypracován politický program pro období do roku 2030 a pracovní plán pro politiku v oblasti energetiky do roku 2050; žádá proto Komisi, aby posoudila, jak se bude vyvíjet skladba zdrojů energie podle různých scénářů v závislosti na vývoji poptávky po energii, potenciálních zdrojích energie, dopadech na životní prostředí, odhadované ceně energie a na nákladech na CO₂;

89. žádá, aby pracovní plán umožňoval zaměřit výzkum a vývoj energetických technologií a vzdělávání tak, aby se snížily náklady na obnovitelné zdroje energie a skladování energie, aby se zajistilo úspěšné zavedení jaderných reaktorů čtvrté generace a technologie CCS a zejména aby byla v dopravě nalezena alternativa k ropě, přičemž důraz bude kladen na sluneční energii, jejíž zdroj je nevyčerpatelný;

90. připomíná, že je třeba soustavně podporovat výzkum transmutace nukleárního odpadu

a výzkum jaderné syntézy jakožto dlouhodobého zdroje energie;

o

o o

91. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Zpravodajka žádá, aby tento strategický přezkum energetiky byl základem pro zavedení skutečné evropské politiky v oblasti energetiky, která musí sledovat současně tři hlavní cíle:

- zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využívání členskými státy,
- boj proti změně klimatu: pro připomenutí cíl 3x20 do roku 2020 a o 50 až 80 % méně emisí skleníkových plynů do roku 2050,
- hospodářský růst EU: dosažení nejlepších cen při zachování jejich stability.

Solidární využívání energie v Evropě se musí stát důležitou evropskou otázkou v oblasti energetiky: narušení zásobování energií v jednom státě EU znamená narušení zásobování v celé EU.

Dlouhodobé zabezpečení dodávek energie je problémem u fosilních energií, jako je ropa a plyn. Stále více se připouští, že světová produkce jen těžko překročí 100 milionů barelů denně (dnes je to 87), přičemž potřeby se odhadují na 120 milionů barelů denně v roce 2030. V příštím desetiletí hrozí rozsáhlá krize.

Zpravodajka vítá záměr zvýšit finanční prostředky EU na podporu investic do sítí, ale připomíná, že investory jsou podniky schopné takových investic a že zatímco potřeba investic do prioritních sítí se udává v miliardách EUR, výše evropských finančních prostředků v této oblasti by činila pouze několik desítek milionů EUR; podporuje proto zřízení evropského fondu, který by poskytoval záruku pro neobchodní rizika některých projektů evropského zájmu, jejichž cílem je výroba a přeprava energie.

Zpravodajka schvaluje zveřejnění plánu pro pobaltskou oblast, který by se týkal plynu, elektřiny a problematiky skladování s cílem rozvíjet a propojit infrastruktury v pobaltské oblasti; podporuje vytvoření plynového koridoru v jižní Evropě, který by umožňoval dodávat plyn z oblasti Kaspického moře a Středního východu; vyjadřuje podporu projektu celkového schématu pro energetickou síť v Severním moři, které by propojilo početné projekty týkající se větrné energie z moře.

Zpravodajka se domnívá, že pozitivní hodnocení Komise, pokud jde o záměr zřídit evropský správní orgán pověřený řízením jednotné sítě pro přepravu plynu v EU, který Parlament podporuje, představuje velmi zajímavý krok.

Vítá novou generaci doložek o „vzájemné energetické závislosti“ ve smlouvách uzavíraných s mimoevropskými zeměmi, které jsou producenty, již Komise navrhuje, jako je například strategie pro Bělorusko, země na pobřeží Kaspického moře a země OPEC.

EU v současnosti dováží 54 % energie, kterou spotřebovává, a tento podíl by mohl dosáhnout v roce 2030 až 70 %,

EU bude vždy záviset na dodávkách energie z fosilních zdrojů ze třetích zemí, a to i v případě, že zavede ambiciózní a přísné programy energetické účinnosti a úspor energie. Proto je třeba posilovat dialog se zeměmi, které jsou producenty, v rámci Energetického

společenství a Mezinárodního energetického fóra, zejména pokud jde o spolupráci s takovými partnery, jakými je Austrálie, Kanada, Japonsko a Spojené státy.

Je rovněž třeba, aby EU spolupracovala se zeměmi severní Afriky, vzhledem k tomu, že tyto země mají významný potenciál energetických zdrojů, které poskytují významné příležitosti rozvoje pro Afriku.

Na obecné úrovni je nezbytné zavést mezinárodní spolupráci, zejména se zeměmi jako je Čína nebo Indie, která umožní posílit transparentnost na světových trzích s energií a řešit otázku trvale udržitelného rozvoje.

Zpravodajka doporučuje uvolnění dialogu s Ruskem, které dodává 42 % plynu do EU, což představuje 100 % dovozu do Polska, Finska a pobaltských zemí. Zpravodajka se domnívá, že vztahy mezi EU a Ruskem odrážejí vzájemnou závislost a že by v dalším jednání EU měla upustit od požadavku ratifikace Energetické charty, avšak měla by připomínat ruským orgánům jejich závazek dodržovat zásady této charty, na něž se vztahují dohody, např. vstup do WTO, nebo zvláštní obtíže spojené s obohacováním uranu, které vyžadují zvláštní vyjednávání mezi EU, USA a Ruskem.

V rámci obnovení partnerství s Ruskem by měla EU prohloubit spolupráci v oblasti energetické účinnosti, ukončení spalování plynu při těžbě ruské ropy a zachycování a skladování CO₂. S cílem rozvíjet projekt evropského plynovodu Nabucco by bylo rovněž vhodné realizovat jej ve spolupráci s Ruskem, aby se předešlo konkurenci dvou plynovodů a bylo možné přepravovat ruský a íránský plyn nebo plyn pocházející z Kaspického moře.

Je rovněž nezbytné začlenit Turecko do stálého evropského dialogu se zeměmi kaspické oblasti a kavkazské oblasti, neboť může hrát jako tranzitní země klíčovou úlohu.

Členské státy by si měly uvědomit, že pokud je EU konkurentem nebo překážkou pro ochranu amerických strategických a energetických zájmů, výzkum energetických zdrojů bude v dlouhodobé perspektivě podporovat transatlantické divergence. Zpravodajka se domnívá, že Spojené státy vedou politiku ovládnutí trhů prostřednictvím technologií a snaží se *de facto* prosazovat své standardy v rozvíjejících se státech; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby budovaly trvalé a vyvážené vztahy v oblasti energetiky.

Zpravodajka vyzývá členské státy k větší transparentnosti v oblasti převodu zahraničního kapitálu s cílem omezit násobení neprůhledných finančních transakcí.

Zpravodajka vyzývá Komisi a členské státy, aby zintenzívnily informační kampaně o energetické účinnosti a zpřístupnily řešení, která je třeba zavést, neboť dosažení úspor energie je podmíněno osvojením si co největšího počtu účinných technologií, ale rovněž a zároveň chováním jednotlivců.

Zpravodajka žádá, aby byly co nejdříve posouzeny národní akční plány prováděné členskými státy s cílem zvolit konkrétní politiky a opatření, které umožní EU co nejrychleji dosáhnout svých cílů. Zdůrazňuje, že toto hodnocení je nezbytné před zavedením nového balíčku iniciativ (2008), který navrhla Komise v oblasti energetické účinnosti a který se zaměřuje na energetickou účinnost budov, energetické označování, ekodesign a podporu kombinované

výroby tepla a elektřiny. Schvaluje opatření na podporu energetické účinnosti a energii z obnovitelných zdrojů, jako jsou programy financování spadající do oblasti politiky soudržnosti nebo „zelených“ daňových předpisů, nebo přínos „Paktu primátorů“ pro šíření osvědčených postupů.

Uhlí je nadále jednou z možností zásobování EU a alternativním zdroje energie vůči ropě a plynu. Zpravodajka však zdůrazňuje, že velkou nevýhodou uhlí je velmi vysoká úroveň emisí CO₂ a že v důsledku této skutečnosti by neměla být schvalována žádná nová uhelná elektrárna, pokud není nezbytná a neodpovídá kritériím pro vysoký výkon, a to do doby, než budou známy výsledky demonstrace systémů pro zachycování a skladování uhlíku.

Sdílí názor Komise, že je naléhavé, aby členské státy, které zvolily jadernou energii nebo ji zvolí, mohly rozhodovat o nezbytných investicích, a že EU má povinnost nadále vytvářet právní rámec regulující její využívání; očekává budoucí návrh směrnice o bezpečnosti jaderných zařízení, o němž Evropský parlament již mnohokrát žádal a bere na vědomí činnost skupiny na vysoké úrovni pro jadernou bezpečnost a nakládání s radioaktivním odpadem a diskuzi v rámci Evropského fóra pro jadernou energii.

Zpravodajka vítá součinné iniciativy v oblasti výzkumu bezpečnosti a konkurenceschopnosti zařízení, udržitelnosti zdrojů a minimalizace radioaktivního odpadu, jako je technologická platforma pro udržitelnou jadernou energii (SNE-TP) a různé „evropské průmyslové iniciativy“ zahájené v rámci strategického plánu pro energetické technologie (plán SET); vyzývá k jejich urychlenému provádění, aby „evropská průmyslová iniciativa udržitelného štěpení“ byla co nejdříve funkční.

Zpravodajka se rovněž domnívá, že Komise a členské státy by měly zvážit dopady, které bude mít evropská energetická politika, zejména prostřednictvím decentralizace energetiky, na územní plánování, velké dopravní osy a významné infrastruktury; zdůrazňuje, že projekty, které spojují více typů energií z obnovitelných zdrojů by měly být podporovány tak, aby se vyrovnala a vyvážila jejich často přerušovaná produkce.

Zpravodajka schvaluje dlouhodobé cíle omezení emisí uhlíku při výrobě elektrické energie nahrazením současných výrobních kapacit, ukončením závislosti dopravy na ropě, stavbou budov s nízkou energetickou spotřebou a budov s pozitivní energetickou bilancí či výstavbou inteligentní propojené elektrické sítě. Zdůrazňuje, že ačkoli energetická účinnost, úspora energie a další rozvoj energie z obnovitelných zdrojů jsou i nadále prioritami, bude nedostatek energetických zdrojů vyřešen nejdříve v roce 2030.

Domnívá se, že závažné nebezpečí nedostatku energie v celosvětovém měřítku hrozí od roku 2030. Proto vyjadřuje souhlas s vypracováním politické agendy do roku 2030 a cestovní mapy pro politiku v oblasti energetiky do roku 2050 v rámci evropského strategického plánu pro energetické technologie. Proto je třeba posoudit, jak se bude v období 2020 až 2050 vyvíjet skladba zdrojů energie podle různých scénářů v závislosti na poptávce po energii, potenciálních zdrojích energie, dopadech na životní prostředí a odhadované ceně energie a na nákladech na CO₂.

Pokud jde o energii v budoucnosti, zpravodajka připomíná nutnost soustavně podporovat výzkum přeměny nukleárního odpadu a jaderné syntézy.

Zpravodajka žádá, aby cestovní mapa pro rok 2050 umožňovala zaměřit výzkum a vývoj energetických technologií tak, aby se snížily náklady na obnovitelné zdroje energie, umožnilo se skladování energie (zejména elektřiny) a úspěšné zavedení jaderných reaktorů čtvrté generace, a zejména aby byla nalezena alternativa k ropě pro dopravu, přičemž důraz bude kladen na sluneční energii.

20. 1. 2009

STANOVISKO VÝBORU PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI

pro Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

ke druhému strategickému přezkumu energetické politiky
(2008/2239(INI))

Navrhovatel: Giorgos Dimitrakopoulos

NÁVRHY

Výbor pro zahraniční věci vyzývá Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. vítá sdělení Komise o druhém strategickém přezkumu energetické politiky a zejména její návrhy týkající se vnější energetické politiky, které jsou do značné míry v souladu s usnesením Parlamentu ze dne 26. září 2007 nazvaným „Směrem ke společné evropské zahraniční politice v oblasti energií“¹; vyjadřuje zklamání z nedostatku konkrétních návrhů a znovu zdůrazňuje, že je nutné, aby EU vynaložila větší úsilí na vypracování ucelené a účinné společné evropské zahraniční politiky v oblasti energetiky a znovu se při tom zaměřila na země, které jsou producenty energií;
2. domnívá se, že zavedení evropské zahraniční politiky v oblasti energetiky umožní EU vystupovat jednotně a dále posílí její mezinárodní pozici v souvislosti s energetickou problematikou; vyzývá proto Komisi, aby určila a navrhla konkrétní mechanismy, které by vedly k prohloubení a ke zlepšení spolupráce mezi členskými státy a EU s cílem zaujmout společný postoj a formulovat společné sdělení; žádá Komisi, aby urychlila svou práci a předložila konkrétní návrhy, jakmile to bude možné;
3. domnívá se, že Evropa má být v oblasti udržitelnosti a energetické účinnosti vzorem, a proto musí Evropská unie, pokud jde o obnovitelné energie a energetickou účinnost, zaujmout v celosvětovém měřítku úlohu průkopníka a současně s tím šířit své znalosti a dovednosti v těchto oblastech; zdůrazňuje nutnost využití tohoto potenciálu zejména při dvoustranném dialogu se zeměmi s rozvíjejícím se hospodářstvím, jako je Čína a Indie;

¹ Úř. věst. C 219 E, 28.8.2008, s. 206.

4. domnívá se, že vztahy a partnerství s klíčovými dodavateli energií, tranzitními zeměmi a spotřebitelskými zeměmi jsou důležité a je třeba je prohloubit; zdůrazňuje však, že prohlubování těchto vztahů a partnerství by za žádných okolností nemělo probíhat na úkor základních hodnot EU, zejména pokud jde o dodržování lidských práv; zdůrazňuje v tomto ohledu, že vybudování důvěry a hlubších, právně závazných vztahů mezi EU a producenty a tranzitními zeměmi by mělo jít ruku v ruce s podporou a respektováním demokracie, lidských práv a právního státu; vyzývá k vypracování a přijetí politik a konkrétních opatření za tímto účelem;
5. s uspokojením bere na vědomí, že již existují případy regulační a tržní integrace (např. v Norsku), a zdůrazňuje, že politiky, které jsou v současnosti vypracovávány, jsou důležité pro vybudování integrovaného trhu v jiných částech Evropy, např. v jihovýchodní Evropě; domnívá se, že tato tržní integrace napomůže prohloubení dialogu, zejména s producenty zeměmi;
6. zdůrazňuje, že proces rozšíření hraje důležitou úlohu při přípravě širokého uplatňování *acquis* Společenství v energetickém odvětví; považuje v této souvislosti Turecko za významného partnera pro energetickou strategii EU a bere na vědomí dohody, které Turecko uzavřelo se sousedními zeměmi (např. s Řeckem a Itálií o plynovodu ITGI, s Ázerbájdžánem a Turkmenistánem) s cílem zajistit dodávky energií;
7. vyzývá k vypracování nových ustanovení o „vzájemné energetické provázanosti“ v dohodách EU s producenty zeměmi mimo Evropu, která by upravovala problematiku mj. investic a jejich ochrany, rozvoje a fyzické ochrany infrastruktury, přístupu na trhy, dialogu o vývoji v oblasti tržních a politických záležitostí, dohod o tranzitu a urovnávání sporů;
8. zdůrazňuje význam současných jednání mezi EU a Ruskem v souvislosti s uzavřením nové dohody, která má nahradit dohodu o partnerství a spolupráci z roku 1997; domnívá se, že ustanovení týkající se energetiky musí být klíčovou součástí této nové dohody, má-li být dosaženo dalšího zlepšení v různých oblastech energetického partnerství mezi EU a Ruskem; vyzývá proto k vypracování právně závazných ustanovení o vzájemné energetické provázanosti v tomto rámci s cílem zvýšit průmyslovou spolupráci v oblasti energetiky mezi EU a Ruskem;
9. poukazuje na význam dialogu o energetice mezi EU a OPEC a vybízí Komisi, aby prohloubila dialog o energetice s Norskem; zdůrazňuje, že spolupráce se zeměmi kaspické oblasti zůstává významnou prioritou;
10. vyzývá k dalšímu rozvoji vztahů v oblasti energetiky s partnery, jako jsou USA, Austrálie, Kanada a Japonsko, a s rychle rostoucími spotřebitelskými zeměmi, jako je Čína a Indie; zdůrazňuje, že je důležité zintenzivnit dialog o energetice se zeměmi, jež mají potenciál v oblasti výroby alternativní energie;
11. domnívá se, že by Evropská unie měla prohloubit transatlantický dialog a spolupráci v oblasti udržitelnosti a energetické účinnosti s USA, které jsou největším spotřebitelem energie;
12. konstatuje, že ačkoli realizace takových projektů, jako je transsaharský plynovod,

plynovody South Stream, ITGI, který je již ve výstavbě, a Nabucco, přispěje v dlouhodobém horizontu k různorodosti dodávek plynu do Evropy, je třeba vyvinout více úsilí v horizontu krátkodobém a střednědobém, aby se usnadnil vývoz dostupných zásob plynu z kaspické oblasti do Evropy; vyzývá ke společnému evropskému úsilí za českého předsednictví Evropské unie i za předsednictví následujících na podporu výrobců při budování jižního koridoru zemního plynu;

13. zdůrazňuje význam rychlého schválení a provedení „balíčku opatření v oblasti klimatu a obnovitelných zdrojů energie“ s cílem čelit změně klimatu snižováním emisí CO₂ a podporou obnovitelných zdrojů energie;
14. domnívá se, že ratifikace Lisabonské smlouvy dále podpoří veškeré snahy o zavedení společné evropské energetické politiky.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	20.1.2009
Výsledek závěrečného hlasování	+: 44 -: 2 0: 1
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Vittorio Agnoletto, Angelika Beer, Monika Beňová, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Jas Gawronski, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Ioannis Kasoulides, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Johannes Lebech, Philippe Morillon, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Janusz Onyszkiewicz, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Bernd Posselt, Libor Rouček, Christian Rovsing, Flaviu Călin Rus, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Konrad Szymański, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Andrzej Wielowieyski, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Kinga Gál, Aurelio Juri, Aloyzas Sakalas, Inger Segelström

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	21.1.2009
Výsledek závěrečného hlasování	+: 38 -: 5 0: 4
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Philippe Busquin, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Eluned Morgan, Antonio Mussa, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Paparizov, Aldo Patriciello, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Nikolaos Vakalis
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Ivo Belet, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Matthias Groote, Toine Manders, Vittorio Prodi, Esko Seppänen, Silvia-Adriana Țicău, Roberts Zīle
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Marian-Jean Marinescu